

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Dariusz Dąbrowski</i>
Protokolant:	sekretarz sądowy Iwona Hutnik

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) *spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.*

przeciwko *Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki*

o umorzenie świadectw pochodzenia

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 22 grudnia 2014 roku Nr (...) (...) (...)...

1. oddała odwołanie,

2. zasądza od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

SSO Dariusz Dąbrowski

XVII AmE 124/15

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał w dniu 22 grudnia 2014 roku na podstawie art. 104 ustawy k.p.a. w związku z art. 9a ust. 8 pkt 1, art. 9e ust 13, 15 i 16 w związku z art. 91 ust. 13, art 9m ust. 1 pkt 5 i 6, art. 9m ust. 3 oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne po rozpatrzeniu wniosku z dnia 21 lipca 2014 r., o umorzenie świadectw pochodzenia z kogeneracji, dla jednostki kogeneracji, o której mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1a ustawy - Prawo energetyczne, przedsiębiorcy: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., ul. (...), w celu realizacji obowiązku, o którym stanowi art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne za 2014 rok postanowił odmówić umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji dla jednostki kogeneracji, o której mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1a ustawy - Prawo energetyczne (na ilość 50,430 MWh), w celu realizacji obowiązku, o którym stanowi art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne, za 2014 rok dla przedsiębiorcy: (...) Sp. z o.o., z siedzibą w K., ul. (...).

Odwołanie od powyższej decyzji złożył przedsiębiorca – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. – zaskarżając powyższą decyzję w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

- 1) naruszenie art. 9m ust. 3 ustawy Prawo energetyczne, poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że z tego przepisu wynika, że, iż niedokonanie umorzenia świadectwa pochodzenia z kogeneracji potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej w danym roku kalendarzowym celem wypełnienia obowiązku za ten rok kalendarzowy, w terminie do 30 czerwca następnego roku powoduje, iż świadectwa te nie mogą zostać skutecznie wykorzystane do realizacji obowiązku w latach następnych,
- 2) naruszenie art. 5 ust. 2 ustawy z 14.03.2014 roku o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, który dotyczy świadectw pochodzenia, o których mowa w art. 9l ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo energetyczne (tj. tzw. „żółtych” i „czerwonych”) – poprzez takie rozstrzygnięcie, jakby skutek określony w tym przepisie dotyczył także i świadectw pochodzenia o których mowa w art. 9l ust. 1 pkt 1a ustawy Prawo energetyczne (tj. tzw. „fioletowych”);
- 3) naruszenie art. 21 Konstytucji oraz naruszenie wynikających z art. 2 Konstytucji zasady nie działania prawa wstecz oraz zasady ochrony praw nabytych – poprzez dokonanie takiej interpretacji przepisów prawa, w świetle których powód, wskutek zmiany ustawy – utracił prawa wynikające z posiadanych świadectw pochodzenia o których mowa w art. 9l ust. 1 pkt 1a ustawy Prawo energetyczne (tj. tzw. „fioletowych”) – bez jakiegokolwiek odszkodowania.

W konsekwencji powód wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie świadectw pochodzenia z kogeneracji dla jednostek kogeneracji, o której mowa w art. 9l ust. 1 pkt 1a ustawy Prawo energetyczne (na ilość 50,430 MWh), w celu realizacji przez Powoda obowiązku, o którym stanowi art. 9a ust. 8 Prawa energetycznego oraz zasądzenie na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Ewentualnie powód wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy pozwanemu – Prezesowi URE do ponownego rozpoznania.

Ponadto powód wniósł o zwrócenie się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym o zgodność art. 9m ust. 3 Prawa energetycznego z art. 2 i art. 21 Konstytucji.

W piśmie procesowym z dnia 23 listopada 2015 roku powód wniósł na wypadek gdyby Sąd uznał, iż wobec upływu terminu ustawowego do umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji w zakresie wykonania obowiązku za 2014 rok – wydanie decyzji o umorzeniu tych świadectw byłoby niedopuszczalne, o:

- zmianę zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie, że nie była zasadna dokonana przez Prezesa URE odmowa umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji dla jednostek kogeneracji, o której mowa w art. 9l ust. 1 pkt 1a ustawy Prawo energetyczne (na ilość 50,430 MWh), w celu realizacji przez powoda obowiązku, o którym stanowi art. 9a ust. 8 Prawa energetycznego.

W piśmie procesowym z dnia 7 stycznia 2016 roku powód zmodyfikował roszczenie procesowe w ten sposób, że wniósł o:

- zmianę zaskarżonej decyzji w całości poprzez umorzenie świadectw pochodzenia z kogeneracji dla jednostek kogeneracji, o której mowa w art. 9l ust. 1 pkt 1a ustawy Prawa energetycznego (na ilość 50,430 MWh), w celu realizacji przez powoda obowiązku, o którym stanowi art. 9a ust. 8 Prawa energetycznego, ewentualnie o:

- uchylenie zaskarżonej decyzji w całości w celu przekazania sprawy pozwanemu – Prezesowi URE do ponownego rozpoznania, ewentualnie o:

- uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie, że nie była zasadna dokonana przez Prezesa URE odmowa umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji dla jednostek kogeneracji, o której mowa w art. 9l ust. 1 pkt 1a ustawy

Prawo energetyczne (na ilość 50,430 MWh), w celu realizacji przez powoda obowiązku, o którym stanowi art. 9a ust. 8 Prawa energetycznego.

Na rozprawie w dniu 16 października 2017 roku powód ponownie zmodyfikował żądanie odwołania i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie świadectw pochodzenia na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy Prawo energetyczne,

ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy Prezesowi URE do ponownego rozpoznania,

ewentualnie uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie, że nie była zasadna dokonana przez Prezesa URE odmowa umorzenia świadectw.

Pozwany wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił co następuje:

W dniu 23 lipca 2014 roku przedsiębiorca (...) Sp. z o.o. złożył wniosek, datowany na dzień 21 lipca 2014 roku, o umorzenie świadectw pochodzenia z kogeneracji, wydanych dla jednostki kogeneracji, o której mowa w art. 91 ust. 1 pkt. 1a ustawy - Prawo energetyczne, potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej w tej jednostce w wysokosprawnej kogeneracji w 2013 r., w celu realizacji obowiązku, o którym stanowi art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne, za 2014 rok. Do wniosku załączony został dokument wystawiony przez Towarową Giełdę (...) z dnia 11 lipca 2014 r., stwierdzający prawa majątkowe Przedsiębiorcy - w ilości 50,430 MWh - wynikające ze świadectw pochodzenia z kogeneracji, dla jednostki kogeneracji o której mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1a ustawy - Prawo energetyczne (tzw. „świadectwa fioletowe”), wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej w kogeneracji w 2013 roku. (k. 1 – 5 akt administracyjnych)

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 22 grudnia 2014 roku postanowił odmówić umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa we wniosku przedsiębiorcy z dnia 21 lipca 2014 roku (k. 6 – 11 akt administracyjnych)

Przedsiębiorca w dniu 29 maja 2015 roku ponownie nabył świadectwa pochodzenia wydanych dla energii wytworzonej w 2014 roku. (k. 58 akt sądowych)

W dniu 9 czerwca 2015 roku przedstawił nabyte świadectwa do umorzenia Prezesowi URE. (k. 59 – 60 akt sądowych)

W dniu 24 czerwca 2015 roku Prezes URE wydał decyzję o umorzeniu świadectwa pochodzenia z kogeneracji na ilość energii elektrycznej 50,430 MWh w celu realizacji obowiązku, o którym stanowi art. 9a ust. 1 ustawy Prawo energetyczne za rok 2014. (k. 62 – 63 akt sądowych)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych w trakcie postępowania administracyjnego oraz załączonych do pism procesowych powoda. Dodać należy, że prawidłowość dokumentów nie była kwestionowana przez strony, a stan faktyczny sprawy nie był między stronami sporny.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie złożone przez powoda nie jest zasadne.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutów stawianych skarżonej decyzji przez przedsiębiorcę, następnie Sąd odniesie się do treści modyfikowanych przez powoda wniosków odwołania.

Pierwszy z zarzutów odnosił się do art. 9m ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne w brzmieniu określonym ustawą z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z tym przepisem obowiązującym od dnia 30 kwietnia 2014 roku świadectwo pochodzenia z kogeneracji umorzone przez Prezesa Urzędu

Regulacji Energetyki do dnia 30 czerwca danego roku kalendarzowego, wydane dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji w poprzednim roku kalendarzowym, jest uwzględniane przy rozliczeniu wykonania obowiązku określonego w art. 9a ust. 8, w poprzednim roku kalendarzowym. Tak więc zgodnie z brzmieniem art. 9m ust. 3 Pe w treści obowiązującej do dnia 3 kwietnia 2015 roku, świadectwa pochodzenia z kogeneracji mogły być zaliczone do wypełnienia obowiązku jedynie za ten rok, w którym została wytworzona energia elektryczna w wysokosprawnej kogeneracji. Przepis przejściowy - art. 7 cytowanej powyżej ustawy z dnia 14 marca 2014 roku, stanowił, że do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dotyczących świadectw pochodzenia z kogeneracji stosuje się przepisy dotychczasowe. Niekwestionowane w sprawie jest, że wniosek przedsiębiorcy o umorzenie świadectwa pochodzenia z kogeneracji wpłynął do Urzędu Regulacji Energetyki po wejściu w życie ustawy z dnia 14 marca 2014 roku, a więc zgodnie z treścią art. 7 niemożliwe stało się wypełnienie świadectwami pochodzenia z kogeneracji wydanymi za wytworzenie energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji w 2013 r., obowiązku określonego w art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne za 2014 rok w czasie wydawania skarżonej decyzji. Sąd podziela stanowisko Organu, że treść wskazanych przepisów obligowała Prezesa URE do odmowy powodowi umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji wydanych dla jednostek kogeneracji, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1a Pe. Z przepisu wynika bowiem jednoznacznie, że rok wytworzenia energii elektrycznej jak i rok realizacji obowiązku - są tożsame.

Niesłuszne są przy tym twierdzenia powoda, który podnosił, że przepis, wskazany przez Urząd jako podstawa decyzji, nie reguluje przypadku gdy świadectwo pochodzenia z kogeneracji zostało wydane dla energii wytworzonej w roku poprzednim i jednocześnie zostało umorzone przez Prezesa URE po 1 lipca roku następnego. Sąd w pełni podziela stanowisko pozwanego, który podniósł, że analiza porównawcza poprzedniej wersji przepisu (jak również brzmienie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 14 marca 2014 r., który pozwala na uwzględnienie w rozliczeniu obowiązku świadectwa, wydanego na skutek orzeczenia sądu a więc rok wytworzenia energii elektrycznej w tym przypadku nie będzie tożsamy z rokiem na poczet, którego zaliczony będzie wolumen wytworzonej energii elektrycznej) wskazuje, iż ustawodawca ograniczył możliwość wypełnienia obowiązku za dany rok tylko do świadectw pochodzenia z kogeneracji wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji w tym samym roku. Interpretacja powoda prowadzi zaś do sytuacji sprzecznej z zasadami logiki i reguł wykładni prawa. Brzmienie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. oraz przedłużenie terminu wypełnienia obowiązku z 31 marca na 30 czerwca jednoznacznie, zdaniem Sądu wskazują, iż celem dokonanej zmiany art. 9m ust. 3, było ograniczenie możliwości wypełnienia obowiązku za dany rok tylko do świadectw pochodzenia z kogeneracji wydanych dla energii wytworzonej w tym roku. Za taką interpretacją świadczy także treść art. 9a ust. 5 pkt 2 Pe (w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 kwietnia 2015 roku), zgodnie z którą opłaty zastępcze, o których mowa m.in. w art. 9a ust. 8 pkt 2, stanowiące przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, uiszczą się na rachunek bankowy tego funduszu do dnia 30 czerwca każdego roku, za poprzedni rok kalendarzowy.

Podobnie za nietrafny należy uznać zarzut powoda dotyczący naruszenia art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2014 roku, który dotyczy świadectw pochodzenia, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1 i 2 Pe. Ustawa na co wskazano powyżej wprowadziła terminowość świadectw pochodzenia, na co wskazuje także treść art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 14 marca 2014 roku, wprowadzający wyjątek dla spraw, w których o świadectwach decydował Sąd. Obowiązujący obecnie art. 9m ust. 14 Pe także wskazuje na terminowość świadectw pochodzenia, wobec czego zarzuty podnoszone przez powoda należy uznać za nietrafne.

Sąd nie dopatrył się także naruszenia przez pozwanego art. 2 i 21 Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny nie stwierdził niekonstytucyjności przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 14 marca 2014 roku, wobec czego Prezes Urzędu Regulacji Energetyki jest zobligowany na podstawie art. 7 Konstytucji do działania na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, że Organ nie może dowolnie odmawiać stosowania prawa, zwłaszcza gdy normy prawne nakładają na nie obowiązek określonego działania.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał zarzuty merytoryczne zgłoszone przez powoda za niezasadne.

Sąd rozpoznając sprawę wziął pod uwagę również fakt umorzenia wobec powoda przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki świadectwa pochodzenia z kogeneracji dla jednostek kogeneracji na ilość 50,430 MWh za rok 2014 decyzją z dnia 24 czerwca 2015 roku. Tym samym obowiązek wskazany w art. 9a ust. 8 za rok 2014 został przez przedsiębiorcę zrealizowany w całości. W związku z tym brak jest podstaw do wydania przez Sąd rozstrzygnięcia zmieniającego zaskarżoną decyzję Prezesa URE z dnia 22 grudnia 2014 roku, poprzez umorzenie świadectw pochodzenia z kogeneracji na poczet realizacji obowiązku, który faktycznie został już przez Powoda zrealizowany. Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw zakres obowiązku uzyskania i umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji lub uiszczenia opłaty zastępczej, o którym mowa w art. 9a ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, określa się dla jednostki kogeneracji, o której mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1a ustawy zmienianej w art. 1 na poziomie 1,1% w 2014 r. i na takim poziomie Powód ten obowiązek zrealizował. Dlatego też Sąd nie znalazł podstaw dla zmiany skarżonej decyzji.

Odnosząc się do wniosku powoda o uchylenie decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Prezesa URE, to należy wskazać, że wniosek taki nie ma umocowania w obowiązujących przepisach prawa. Zgodnie z treścią art. 479⁵³§2 k.p.c. w razie uwzględnienia odwołania, sąd ochrony konkurencji i konsumentów zaskarżoną decyzję albo uchyła, albo zmienia w całości lub części i orzeka co do istoty sprawy. Przepis ten nie pozwala Sądowi przekazać sprawy do ponownego rozpoznania sprawy Prezesowi URE.

W końcu Sąd nie znalazł podstaw do wydania orzeczenia, w której nastąpiłoby uchylenie skarżonej decyzji wraz z orzeczeniem, że odmowa umorzenia świadectwa pochodzenia z kogeneracji była niezasadna. W pierwszej kolejności należy wskazać, że jak wcześniej wykazał Sąd brak było podstaw do uchylenia przedmiotowej decyzji. Po drugie Sąd podziela zdanie pozwanego, że w sprawie dotyczącej umorzenia świadectwa pochodzenia brak jest po stronie przedsiębiorcy interesu prawnego do uzyskania orzeczenia stwierdzającego, że nie była zasadna dokonana przez Prezesa URE odmowa umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji. Pojęcie interesu prawnego oznacza możliwość wskazania przepisu prawnego powszechnie obowiązującego, na podstawie którego powód mógłby skutecznie żądać ochrony. Podstawą taką nie może stanowić przepis art. 417¹§3 k.c. stanowiący, iż jeśli szkoda została wyrządzona przez niewydanie orzeczenia lub decyzji, gdy obowiązek ich wydania przewiduje przepis prawa, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem niewydania orzeczenia lub decyzji, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Sąd w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 maja 2017 roku wydanego w sprawie I CSK 611/16, w którym wskazano, że „postępowaniem, o którym mowa w art. 417¹§3 k.c., jest postępowanie zainicjowane zażaleniem przewidzianym w art. 37 k.p.a. lub skargą na bezczynność bądź przewlekłość postępowania, o którym mowa w art. 3§2 pkt 8 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Bez uzyskania we wskazanym trybie stwierdzenia, że mamy do czynienia z przewlekłością postępowania przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym lub przewlekłością postępowania przed organem administracji publicznej, nie można uznać, aby została spełniona, wymagana przez art. 417¹§3 k.c., przesłanka dochodzenia odszkodowania od Skarbu Państwa”. W przedmiotowej sprawie wskazane wyżej przesłanki nie występują, stąd brak jest podstaw do żądania takiej ochrony jakiej przedsiębiorca zażądał modyfikując swoje wnioski na rozprawie w dniu 16 października 2017 roku.

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia, oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³§1 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu, w oparciu o treść art. 98 k.p.c. Sąd uznając za w pełni zasadny wniosek pełnomocnika pozwanego o zasądzenie z uwagi na zawilość sprawy kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości orzekł jak w punkcie 2 wyroku na podstawie art. § 14 ust. 3 pkt. 3 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

SSO Dariusz Dąbrowski